

Įsakymas netenka galios 2023-06-17:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-393](#), 2023-06-16, paskelbta TAR 2023-06-16, i. k. 2023-12088

Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-357 „Dėl Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašo“ pripažinimo netekusiu galios

Suvestinė redakcija nuo 2009-09-20 iki 2023-06-16

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [61-2443](#), i. k. 1092330ISAK003D-357

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL PREKYBOS SAVOS GAMYBOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTAIS
VIEŠOSE VIETOSE REKOMENDACIJŲ APRAŠO**

2009 m. gegužės 15 d. Nr. 3D-357
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 282 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [45-1746](#)) 2.2 punktu:

1. T v i r t i n u Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašą (pridedama).

2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms tvirtinant prekybos viešose vietose taisykles, vadovautis Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašu.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos savivaldybių
asociacijos 2009-05-15 raštu
Nr. (18)-SD-403

SUDERINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos
tarnybos 2009-05-14 raštu
Nr. B6-(1.19)-783

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2009 m. gegužės 15 d.
įsakymu Nr. 3D-357

PREKYBOS SAVOS GAMYBOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTAIS VIEŠOSE VIETOSE REKOMENDACIJŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašas (toliau – rekomendacijų aprašas) parengtas vadovaujantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1019/2008 (OL 2008 L 277, p. 7), Lietuvos Respublikos maisto įstatymu (Žin., 2000, Nr. [32-893](#)), Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymu (Žin., 1992, Nr. [2-15](#)) ir kitais teisės aktais.

2. Rekomendacijų aprašo tikslas – supaprastinti ir taikyti vienodus reikalavimus prekybai savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais, kuriais viešose vietose prekiauja šių produktų gamintojai ir sudaryti sąlygas šiai prekybai plėstis.

3. Rekomendacijų apraše vartojamos sąvokos:

Ekologiški žemės ūkio ir maisto produktai – žemės ūkio ir maisto produktai, pagaminti ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Gyvūniniai maisto produktai – iš gyvūnų gauti ir (ar) pagaminti maisto produktai: mėsa ir valgomieji jos subproduktai, paukštiena, žuvis ir iš jų pagaminti gaminiai, pienas ir jū gaminiai, naminių paukščių kiaušiniai, natūralus medus.

Išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktai (toliau – **IKP**) – produktai, kurių kokybė pranoksta Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų nustatytus saugos, gyvūnų ir augalų sveikatos, gyvūnų gerovės ar aplinkosaugos reikalavimus ir (arba) kurie dėl tam tikrų ūkininkavimo ar gamybos būdų naudojimo pasižymi ypatingomis savybėmis.

Laikinieji prekybos įrenginiai – sukomplektuoti lauke statomi prekybos įrenginiai (prekystaliai, vežimėliai, stalai ir kt.).

Negyvūniniai maisto produktai – iš augalų ir (ar) jų dalių gauti produktai, naudojami maistui: augalai ir jų dalys, javai, valgomosios daržovės, valgomieji vaisiai, uogos, grybai ir iš jų pagaminti gaminiai.

Prekiautojas savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais (toliau – **prekiautojas**) – fizinis ar juridinis asmuo, prekiaujantis savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešoje vietoje.

Prekybai savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais skirta viešoji vieta (toliau – **viešoji vieta prekybai**) – savivaldybės nustatyta arba privataus asmens skirta ir su teritorine Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba suderinta teritorija prekybai tik savos gamybos ir žemės ūkio produktais nuo laikinųjų prekybos įrenginių, iš automobilių, specializuotų automobilių ar priekabų laivų.

Savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktai (toliau – **produktai**) – savo ūkyje išauginti, apdoroti, pagaminti ar perdirbti augalininkystės, gyvulininkystės, paukštininkystės, žvėrininkystės, bitininkystės ir žuvininkystės produktai, taip pat savo ūkyje išauginti ekologiški, išskirtinės kokybės ir tautinio paveldo žemės ūkio ir maisto produktai, jūrų ar vidaus vandenyse sugautos žuvis ir iš jų pagaminti gaminiai bei natūraliai užaugusios ar užaugintos miško uogos, arbatžolės, prieskoniai, vaistažolės, grybai, skirti žmonių mitybai ir (ar) paruošti žmonėms vartoti.

Tautinio paveldo žemės ūkio ir maisto produktai (toliau – **tautinio paveldo produktai**) – nustatyta tvarka sertifikuojami tradiciniai žemės ūkio ir maisto produktai, pasižymintys istoriškai Lietuvoje ar jos atskirame etnografiniame regione susiklosčiusia forma, sudėtimi ar kitais kokybiniais ypatumais.

Už prekybą savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais atsakingas asmuo (toliau – **atsakingas asmuo**) – prekiautojų savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais arba žemdirbių savivaldos organizacijų pasirinktas asmuo, savivaldybės arba privačios teritorijos savininko paskirtas atsakingu už prekybą savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais tam skirtoje viešojoje vietoje.

Kitos rekomendacijų apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos teisės aktais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-681](#), 2009-09-17, *Žin.*, 2009, Nr. 112-4799 (2009-09-19), i. k. 1092330ISAK003D-681

II. REIKALAVIMAI PREKYBAI

4. Prekyba gali būti vykdoma savivaldybės nustatytoje teritorijoje, kuri priklauso savivaldybei ar valstybei nuosavybės teise ar valdoma patikėjimo teise arba privataus asmens paskirtoje, šiam asmeniui nuosavybės teise ar kitais pagrindais priklausančioje teritorijoje.

5. Atsakingas asmuo privalo:

5.1. kreiptis į savivaldybę ar į privačios teritorijos savininką dėl vietos paskyrimo prekybai savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais;

5.2. užtikrinti, kad būtų laikomasi prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų;

5.3. nedelsdamas informuoti atitinkamą apskrities, miesto ar rajono valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą (toliau – VMVT) apie pastebėtus maisto saugos, o Valstybinę augalų apsaugos tarnybą – apie fitosanitarinių reikalavimų pažeidimus;

5.4. organizuoti prekybos vietos išvalymą, maisto ir ne maisto atliekų surinkimą ir pašalinimą nustatytu laiku ir periodiškumu;

5.5. organizuoti prekybos vietos laikinųjų prekybos įrenginių valymą, jei reikia dezinfekavimą.

III. REIKALAVIMAI PREKIAUTOJAMS

6. Prekiautojai privalo:

6.1. laikytis darbo saugos, priešgaisrinės apsaugos, higienos ir vadovautis šiomis rekomendacijomis;

6.2. užtikrinti parduodamų maisto produktų atitikimą teisės aktų nustatytus ženklinimo reikalavimus, pateikti pirkėjui tik saugius ir kokybiškus produktus;

6.3. dėvėti tvarkingą ir švarią aprangą, segėti kortelę, kurioje nurodytas prekiautojo vardas, pavardė, – jei fizinis asmuo, ir juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinė, pareigos, vardas, pavardė, – jei juridinis asmuo;

6.4. neprekiuoti, jei serga ar įtaria, kad serga, ir turi bent vieną iš šių požymių: viduriavimas, vėmimas, karščiavimas, užkrėsta ar atvira žaizda, odos liga arba yra ligų, kurios gali būti perduodamos per maistą, nešiotojas;

6.5. naudoti svarsčius, svarstykles ir kitus matavimo prietaisus, naudojamus prekių masei, tūriui, ilgiui nustatyti, su galiojančiu patikros žymeniu;

6.6. garantuoti kultūringą pirkėjų aptarnavimą, tiksliai sverti ir atsiskaityti;

6.7. tvarkyti paskirtą prekybos vietą, neteršti jos atliekomis ir šiukšlėmis;

6.8. prekybos vietoje turėti asmens medicininę knygėlę (sveikatos pasą) (F 048/a), išduotą vadovaujantis Darbuotojų, kuriems leidžiama dirbti tik iš anksto ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamomis ligomis, sveikatos tikrinimosi tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. 544 (Žin., 1999, Nr. [41-1294](#); 2002, Nr. 73-3127), ir vieną iš šių dokumentų:

6.8.1. ūkininkai – ūkininko ūkio pažymėjimą arba žemės ūkio valdos registravimo pažymėjimą ir pažymą iš VĮ žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro apie žemės ūkio valdoje vykdomas pagrindinę bei papildomas žemės ūkio ekonomines veiklas, jeigu prekiauja savos gamybos žemės ūkio ar iš jų pagamintais maisto produktais;

6.8.2. sodininkai, prekiaujantys savo vaisiais, uogomis, daržovėmis – nustatytos formos sodininkų bendrijos nario pažymėjimą, išduotą teisės aktų nustatyta tvarka;

6.8.3. bitininkai, prekiaujantys savo gamybos medumi ir bitininkystės produktais – bityno pasą, išduotą teisės aktų nustatyta tvarka, arba pažymą apie bičių šeimų registravimą ūkinių gyvūnų registre, jeigu prekiauja savos gamybos medumi;

6.8.4. prekiaujantieji ekologiškais žemės ūkio ir maisto produktais – prekybos-ekologinės gamybos ūkio sertifikatą, išduotą teisės aktų nustatyta tvarka;

6.8.5. prekiaujantieji išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktais – išskirtinės kokybės produkto sertifikatą, išduotą teisės aktų nustatyta tvarka;

6.8.6. prekiaujantieji tautinio paveldo produktais – tautinio paveldo produkto sertifikatą, išduotą teisės aktų nustatyta tvarka. Tautinio paveldo produktai turi būti pažymėti tautinio paveldo ženklu (vaizdinis žymuo, rodantis, kad gaminys, produktas yra sertifikuotas tautinio paveldo produktas);

6.8.7. prekiaujantieji žuvininkystės produktais – įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintą įmonės registravimo pažymėjimo arba verslo liudijimo kopiją.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-681](#), 2009-09-17, Žin., 2009, Nr. 112-4799 (2009-09-19), i. k. 1092330ISAK003D-681

IV. REIKALAVIMAI PREKIAUJANTIEMS GYVŪNINIAIS MAISTO PRODUKTAIS

7. Prekiautojų, norinčių prekiauti gyvūniniais produktais, produktai turi būti pagaminti VMVT patvirtintuose gyvūninio maisto tvarkymo subjektuose, kuriems suteiktas veterinarinio patvirtinimo numeris, vadovaujantis Gyvūninio maisto tvarkymo subjektų veterinarinio patvirtinimo/registravimo ir registravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-738 (Žin., 2006 Nr. 8-312):

7.1. pieno produktais – produktai turi atitikti Reikalavimus gamybai ūkiuose ir jų pardavimui, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. B1-251 (Žin., 2008, Nr. [56-2138](#));

7.2. žuvininkystės produktai – produktai turi atitikti Mažais kiekiais sugautų žuvų tiekimo vietinei rinkai veterinarijos reikalavimus, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. B1-726 (Žin., 2006, Nr. [2-34](#)), Veterinarijos reikalavimus akvakultūros gyvūnams ir jų produktams, vandens gyvūnų ligų prevencijai ir valstybinei veterinarinei kontrolei, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. B1-246 (Žin., 2008, Nr. [51-1916](#)), arba 8 punkte nurodytus reikalavimus;

7.3. paukštiena, triušiena – ji turi atitikti Paukščių ir kiškinių gyvūnų šviežios mėsos tiekimo mažais kiekiais vietinei rinkai veterinarijos reikalavimus, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. B1-717 (Žin., 2005, Nr. [153-5667](#));

7.4. laukinių medžiojamų gyvūnų mėsa – ji turi atitikti Laukinių medžiojamų gyvūnų mėsos tiekimo mažais kiekiais vietinei rinkai veterinarijos reikalavimus, patvirtintus Valstybinės maisto ir

veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. B1-725 (Žin., 2006, Nr. [2-33](#));

7.5. kiaušiniai, laikant ne daugiau kaip 50 vištų dedeklių, – turi atitikti 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007, nustatančio bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) (OL 2007 L 299, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1831/2009 (OL 2009 L 63, p. 9), reikalavimus;

7.6. bitininkystės produktais, tiekiamais tiesiogiai galutiniam vartotojui, – turi būti tiekiami tik iš bityno, turinčio bityno pasą, išduotą vadovaujantis Bitininkystės produktų ir bičių užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimais, patvirtintais Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. B1-180 (Žin., 2005, Nr. [38-1266](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-681](#), 2009-09-17, Žin., 2009, Nr. 112-4799 (2009-09-19), i. k. 1092330ISAK003D-681

8. Produktai, kurie nėra išvardyti 7 punkte, turi atitikti gyvūniniam maistui keliamus reikalavimus, nustatytus 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 45 tomas, p. 14), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2004 (OL 2004 L 87, p. 109).

V. REIKALAVIMAI PREKIAUJANTIEMS NEGYVŪNINIAIS MAISTO PRODUKTAIS

9. Prekiautojai, kurie prekiauja arbatžolėmis ir (arba) prieskoniais, privalo užtikrinti, kad arbatžolės ir (arba) prieskoniai atitiktų Mažais kiekiais surenkamų Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų arbatžolių ir (arba) prieskonių tvarkymo reikalavimus, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. B1-468 (Žin., 2008, Nr. [109-4190](#)).

10. Prekiautojai, kurie prekiauja šviežiais vaisiais, uogomis ir daržovėmis, turi:

10.1. tiekti šviežius vaisius, uogas ir daržoves tinkamos išvaizdos, be fiziologinių trūkumų, be mechaninių pažeidimų, be ligų ar puvinio požymių, švarius, be pašalinio kvapo, nesusalusius;

10.2. pateikti informaciją galutiniam vartotojui apie parduodamų šviežių vaisių, uogų ir daržovių auginimo vietovę, nurodant savo vardą, pavardę, pavadinimą žodžiu arba raštu (iškaboję).

11. Prekiautojai, kurie prekiauja Lietuvos miškų gėrybėmis (uogomis, grybais), turi jas tiekti tik šviežias, švarias, tinkamos išvaizdos, be puvinio, gedimo požymių. Prekiaujantieji grybais negali prekiauti sumaišytais šviežiais arba sūdytais, raugintais ar džiovintais grybais.

12. Prekiautojai, kurie prekiauja negyvūniniais maisto produktais (duonos, pyrago gaminiais, sultimis ir pan.), turi užtikrinti, kad negyvūniniai maisto produktai, tiekiami galutiniam vartotojui, yra pagaminti turint maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą, išduotą atitinkamos teritorinės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pagal Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimus, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 (Žin., 2008, Nr. [123-4693](#)).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-681](#), 2009-09-17, Žin., 2009, Nr. 112-4799 (2009-09-19), i. k. 1092330ISAK003D-681

Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-357 "Dėl Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašo" pakeitimo